

คณะสงฆ์สุพรรณ
รื้อฟื้นเทศน์
และสวดแจ้งในงานศพ
พระธรรมมหาวิธานุวัตร

วันที่ 30-31 ต.ค. 2553 วัดป่าเลไลยก์ ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี จะต้องคลาคล่ำไปด้วย พระภิกษุระดับพระเถรานุเถระ และประชาชนทุกสารทิศ เพราะเป็นวันออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมมหาวีรานุวัตร (ฉลอง จินดาอินโท) อดีตเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี และอดีตเจ้าอาวาส วัดป่าเลไลยก์ วัดที่มีหลวงพ่อดำ เป็นพระศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคู่เมืองประจักษ์ฐาน

ในการออกเมรุครั้งนี้ คณะสงฆ์จังหวัดสุพรรณบุรี นำโดยพระเทพสุบรรณโมลี เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี และคณะสงฆ์วัดป่าเลไลยก์ รื้อฟื้นประเพณีการสวด และเทศน์แจง ที่เห็นทางวิถีทำบุญชาวพุทธกลับคืนมาอีกครั้ง

โดยนิมนต์พระเถระที่มีชื่อเสียงด้านธรรมกถึก 3 รูป ไปแสดงปฐมสังคีตึกกา หรือเทศน์แจง พร้อมกับนิมนต์พระสงฆ์ 84 รูป มาสวดแจง ในวันที่ 30 ต.ค. เริ่มตั้งแต่เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

พระศรีธวัชเมธี เลขาธิการเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี เล่าให้ฟังว่า การเทศน์และสวดแจงในงานศพหายไปในนาน อาจเป็นด้วยเหตุที่ว่างงานเช่นนี้ต้องมีกำลังทรัพย์ กำลังคน และเวลาจึงจัดได้ก็อาจเป็นไปได้

การเทศน์แจงเป็นการแสดงธรรม 3 ธรรมาสันนิคัลัยกับการทำปฐมสังคายนาจึงมีชื่อว่าปฐมสังคีตึกกา ผู้เทศน์จะพูดถึงความเป็นมาพระวินัยพระสูตร และพระอภิธรรม ที่จัดเป็นหมวดหมู่เรียกว่าพระไตรปิฎก เมื่อทำสังคายนาครั้งแรก

ความเป็นมาพระไตรปิฎกในเมืองไทยนั้น นิทานกถา ที่เป็นการนำในหนังสือต่างๆ ของ มุลนวิภูมิกมฺโฬ ลำดับไว้น่าสนใจยิ่ง โดยเล่าว่า เมื่อพระพุทธองค์จะดับขันธปรินิพพาน พระองค์ไม่ได้ตั้งให้ใครเป็นทายาทหรือตัวแทน แต่ตรัสว่าพระธรรมวินัยที่พระองค์แสดงแล้วจะเป็นตัวแทนของพระองค์

พระธรรมวินัย ประกอบด้วย พระปริยัติสัทธรรม ปฏิบัติสัทธรรม และปฏิเวธสัทธรรม

ถ้าพระปริยัติสัทธรรมดำรงอยู่ พระปฏิบัติสัทธรรม และปฏิเวธสัทธรรม ยังคงอยู่ตราบนั้น ดังนั้น ปริยัติสัทธรรมจึงเป็นมูลรากศาสนา

เมื่อพุทธนิพพาน มหาภิเศกสเประ ยกคำสอนอันเป็นพุทธวจนะขึ้นสู่การสังคายนาครั้งแรกด้วยภาษาบาลี แล้วจัดหมวดหมู่เรียกว่าไตรปิฎก ได้แก่ วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก และอภิธรรมปิฎก

ผู้ต้องการตั้งมั่นในสัทธรรม ต้องศึกษาไตรปิฎก หรือบาลีให้รู้ซึ่งทั้งพยัญชนะและอรรถะ จึงจะปฏิบัติถูกต้องตามพุทธวจนะ

การศึกษาปริยัติสัทธรรมแต่พุทธกาลเรียกว่า คณธรรมา คู่กับ วิปัสสนาธุระ ซึ่งเป็นส่วนแห่งปฏิบัติสัทธรรม

ในการศึกษาปริยัติสัทธรรมนั้นมีครูอาจารย์สอน มีบันทึกคำสอน จัดเป็นมติวินิจฉัย เรียกว่า อรรถกถาจารย์ซึ่งหมายถึงพระอรหันต์ผู้เป็นสังคีตกาจารย์เช่น พระมหาภิเศกสเประ พระอุบาลี และพระอานนท์ เป็นต้น เรื่องที่มีการสอนและบันทึกไว้เรียกว่าอรรถกถาที่ใช้ภาษาบาลีบันทึก

เมื่อพระพุทธศาสนาเคลื่อนจากชมพูทวีปมาสู่ลังกาทวีป หรือประเทศศรีลังกา ที่นั่นได้ส่งสอนและบันทึกอรรถกถาด้วยภาษาสิงหลสำนักที่มีชื่อเกี่ยวกับ คัมภีร์อรรถกถา ได้แก่ สำนักมหาวิหาร ในลังกาทวีป อรรถกถา ที่อธิบายพุทธวจนะที่ใช้ภาษาสิงหลไม่แพร่หลาย จนกระทั่ง พ.ศ. 900 เศษ พระเถระมีพระพุทธโฆสะ พระพุทธทตตะ และพระธัมปาละ เป็นต้น ได้แปลอรรถกถาที่เป็นภาษาสิงหล ออกเป็นภาษาบาลี อันเป็นต้นตอภาษา (นับแต่นั้นมา) จึงเป็นเหตุให้พุทธศาสนาขยายไปทั่วโลก

จาก อรรถกถา ก็มีฎีกา อันเดิมเรียกมูลฎีกาที่ต่อเติมเพิ่มอีก เรียกว่า อนุฎีกา ส่วนคัมภีร์ที่แก้ไขข้อความที่เป็นเงื่อนไขข้อขัด

ที่ชวนสงสัยให้หายสงสัยเรียกว่า คณฐีบท

นอกจากนี้ยังมีคู่มือหนังสือประกอบการแปลบอก สัมพันธ์ความ บอกความหมายของศัพท์ แสดง ไวยากรณ์แยกแยะในเชิงศัพท์อันนี้เรียกว่า อัศตโยธนา

เมื่อพระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ได้มาพร้อมกับคัมภีร์ต่างๆ ที่กล่าว คือพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา ปกรณ์พิเศษ และสัททวิเสสทั้งหมด จารในอักษรขอมโบราณ

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงมีพระราชปรารภอาราธนา พระเถรานุเถระ ให้รับการชำระปริวรรตอักษรขอมที่บันทึกพระไตรปิฎกภาษาบาลี ออกเป็นอักษรไทย และตีพิมพ์เป็นไตรปิฎกอักษรไทยเผยแพร่ไปในวัดต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นการเฉลิมพระเกียรติยศ พระราชกฤษฎีกาที่ทรงเป็นธรรมิกราชาธิราชในโลก

อย่างไรก็ตาม การเทศน์แจง พระเถระที่เทศน์จะแจงตามพระไตรปิฎก ได้แก่ วินัยปิฎก มี 5 คัมภีร์ คือ 1.อาทิกกรมิกะ 2.ปาจิตติยะ 3.มหาวรรค 4.จุลวรรค 5.ปริวาร ซึ่งมี 21,000 พระธรรมขันธ์

พระสุตตันตปิฎกมี 5 คัมภีร์ คือ 1.ทีฆนิกาย 2.มัชฌิมนิกาย 3.สังยุตตนิกาย 4.อังคุตตรนิกาย และ 5.ขุททกนิกาย รวม 21,000 พระธรรมขันธ์

พระอภิธรรมปิฎก มี 7 คัมภีร์คือ 1.ธรรมสังคินี 2.วิภังค์ 3.ธาตุกถา 4.บุคคลบัญญัติ 5.กถาวัตถุ 6.ยมก และ 7.ปฏิจจาน รวม 42,000 พระธรรมขันธ์

พระอมรสุริ อายุ 81 ปี เลขาธิการสภาพระธรรมกถึก ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ได้รับนิมนต์ไปเทศน์แจงด้วย กล่าวว่า ในการเทศน์แจง 3 ธรรมาสันนิคัลัย พระเถระอาวุโสจะสมมติให้เป็นพระมหาภิเศกสเประ มีหน้าที่ชักถามพระเถระอาวุโสรองลงมาจะถูกสมมติให้เป็นพระอุบาลีเถระตอบเรื่องพระวินัย และที่อาวุโสน้อยที่จะถูกสมมติให้เป็น

กำหนดการบำเพ็ญกุศลศพ

พระธรรมมหาวีรานุวัตร

(ฉลอง จินดาอินโท/จินดาอินทร์ ป.ธ.5)

อดีตเจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

ปัญญาสมาจาร และออกเมรุ

พระราชทานเพลิงศพ

วันที่ 30 ต.ค. 2553

เวลา 13.30 น. เทศน์ปฐมสังคีต

คาถา (แจง) 3 ธรรมาสันนิ

เวลา 15.30 น. พระสงฆ์ 84 รูป

สวดแจง

เวลา 19.30 น. พระพิธีธรรม

สวดพระอภิธรรม (สัทสนัณมณฺย)

วันที่ 31 ต.ค. 2553 พระราชาคณะ 10 รูป

สวดพระพุทธมนต์เวลา 10.00 น.

ถวายภัตตาหารเพล พระสงฆ์ 850 รูป

สมเด็จพระมหาธีรราชมิ่งมงคลาจารย์ แสดง

พระธรรมเทศนา ศราทธพรดคาถา

เวลา 13.00 น.

พระสังฆาธิการระดับอำเภอ รอง

อำเภอ ในเขตปกครองภาค 14 สวด

มาติกาบังสุกุล เวลา 14.30 น. พระ

สงฆ์ 485 รูป รับทักษิณานุประทาน

เชิญโกศศพแห่เวียนเมรุ แล้ว

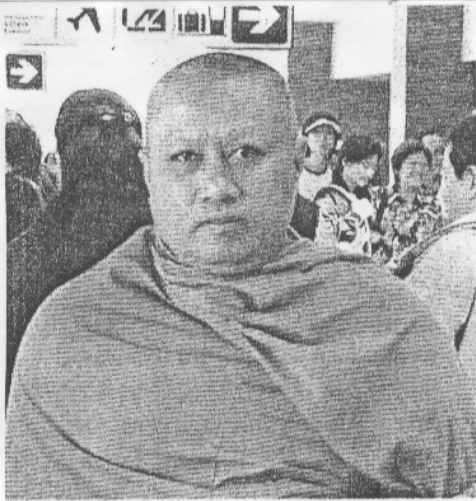
ตั้งบนจิตกาธาน เวลา 15.00น.

พระราชทานเพลิงศพ เวลา

16.30 น.

พระธรรมมหาวีรานุวัตร

พระศรีธวัชเมธี (ชนง)

พระอานนท์ตอบเรื่องพระสูตรและอภิธรรม

เมื่อถามตอบจบกระบวนความแล้วพระสงฆ์ที่นิมนต์มาสดับ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า 25 รูป จะสวดพระวินัย พระสูตร และมาติกา ตามลำดับ

พระอมรสุธี กล่าวว่า การเทศน์แจ้งถ้าจะเน้นตามธรรมเนียมโบราณแล้ว เจ้าภาพต้องถวายอาหารเพลก่อนขึ้นเทศน์ ต้องจัดให้มีถวายน้ำสรงและถวายผ้าไตรองค์ผู้เทศน์ ซึ่งผู้เทศน์ต้องครองจีวรใหม่ฉลองศรัทธาเจ้าภาพ

ส่วนเครื่องกัณฑ์เทศน์ถ้าจะตั้งอย่างสมบูรณ์ต้องมีบาตร เสือ หมอน มุ้งและเครื่องใช้ต่างๆ ของพระสงฆ์

แม้ว่าการเทศน์แจ้ง 3 ธรรมาสัณนั้น เป็นการเล่าประวัติพุทธศาสนาหลังเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว แต่มีความหมายอีกนัยหนึ่งคือไม่ให้เกิดแยกท่านแล้วว่าเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธเข้าสู่นิพพานมีญาติขึ้นว่าถ้าพระเถระไม่รวบรวมพระธรรมวินัย

ให้เป็นหมวดเป็นหมู่ ก็จะเป็นเหตุให้เกิดการแตกแยกกันขึ้น เหมือนกับการตายของนิครนังนาฏบุตร ที่สาวกเกิดแตกแยกกัน พระมหากัสสปเถระ ไม่ต้องการให้เป็นเช่นนั้นจึงจัดให้มีการสังคายนาพระธรรมวินัยขึ้นที่ถ้ำลัดตบรรณคูหา กรุงราชคฤห์ อินเดีย เพื่อความสามัคคีของสงฆ์สาวก

พระเทพสุวรณ์โมลี (สะอิ่ง)

พระอมรสุธี ซึ่งเป็นพระราชาคณะตั้งแต่ พ.ศ. 2516 เคยเทศน์ปฐกฐินากับหลวงพ่ोजิน วัดดอนยายหอม นครปฐม ที่มีผู้เคารพนับถือดังเทพเจ้า ครั้งนั้นท่านถามหลวงพ่ोजินว่าชาวบ้านนับถือหลวงพ่ोजินเหมือนกับพระเจ้าจริงหรือครับ ก่อนจะตอบหลวงพ่ोजิน บอกอือๆ แล้วตอบว่าจริง โดยกล่าวต่อไปว่า ตัวท่านนั้น มิได้เทศน์บนธรรมาสัณอย่างเดียว แต่คอยดูประชาชน บ้านไหนจะบวชลูก อะไรขาดเหลือก็ช่วย บ้านไหนมีคนตาย จะพาพระไปต่อโลงศพให้ เพราะแต่ก่อนไม่มีโลงศพขาย

บ้านไหนมีสมบัติเยอะๆ เมื่อพ่อแม่ตาย ลูกๆ จะแย่งสมบัติกัน ท่านก็ไปบอกว่าลูกเอ๋ย หลานเอ๋ย มีมากมีน้อยก็แบ่งกันไปเถอะ อย่าต้องเป็นถ้อยร้อยความกันเลย

คนเป็นความไม่แพ้ต้องคลาน ขณะก็ถือไม้เท้าสมบัติพัสถานทนายเอาไปหมดปฏิบัติต่อประชาชนมาอย่างนี้ (หลวงพ่ोजิน) อายุจะร้อยปี (ในตอนนี้) จึงเป็นที่เคารพของประชาชน ดอนยายหอมสงบสุขทุกอย่างเรียบร้อย คนดอนยายหอมเชื่อ ขนาดท่านชี้ไม้เป็นนกขึ้นก็เชื่อไม่เขาก็มั่นใจแบบนี้แหละที่เป็นพระเจ้าของชาวบ้าน

การเทศน์แจ้ง 3 ธรรมาสัณเพื่อแจกแจงให้เกิดความสามัคคีซึ่งกันและกัน

ในการเทศน์แจ้งที่วัดป่าเลไลยก์ วันที่ 30 ค.ศ. 2553 เวลา 13.30 น. เจ้าภาพนิมนต์ พระนันทสารเวที วัดพิบูลเงิน นนทบุรี พระสุธรรมภาณี วัดโคกอน และพระอมรสุธี วัดพระเชตุพนฯ เป็นองค์แสดงพระที่อาวโสสูงที่สุดคือ หลวงพ่ोजินพระนันทสารเวที จะได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่พระมหากัสสปเถระ พระสุธรรมภาณี วัดโคกอนอาวโสน้อย จะรับหน้าที่เป็นพระอานนท์ ส่วนหลวงพ่ोजินพระอมรสุธี อาวโสปานกลาง จะได้รับมอบหมายให้เป็นพระอุบาลี

บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนที่ต้องการร่วมบำเพ็ญกุศลในการออกมรพุทธธรรมมหาวิธานวัตร และฟังเทศน์และฟังสวดแจ้งที่เป็นประเพณีสร้างบุญอุทิศให้ผู้ป่วยชนม์ ที่นานๆ จะมีให้เห็นเชิญที่วัดป่าเลไลยก์ เมืองสุพรรณบุรี วันที่ 30 ค.ศ. 2553 ครับ ○